

Departementen	Contactpersoon	Suggesties/input	Antwoord
AZ	(10)(2e) (10)(2e) @minaz.nl <i>Privacy</i>	Als ik het goed begrijp is het primaire doel van de app niet meer en niet minder dan het efficiënter maken van GGD contactonderzoek na geconstateerde besmettingen opdat er gericht en snel getest kan worden. Niet dus andere overheidsbelangen of belangen van werkgevers, collega's ,scholen, verenigingen, disco's etc. M.i. moet je dus het gebruik aan de app strikt aan dat doel binden om niet te veel onbekenden in de vergelijking te krijgen.	Eens en daarom is het ook tijdelijk. Het verhaal start bij ondersteuning van bron- en contactonderzoek dat we effectiever kunnen doen: je spoort mensen sneller op en je spoort meer mensen op. Dat is nodig om de intelligente lock-down slim te kunnen verlichten.
AZ	(10)(2e) (10)(2e) @minaz.nl	Tenzij het belang van afstemming met andere LS tot iets anders zou nopen (zie 3.) zou ik ervoor kiezen inbreuken echt zo beperkt mogelijk te laten zijn. Dus vrijwillig gebruik en in het systeem niet alleen de jure maar ook feitelijk de mogelijkheid uitsluiten dat derden 'inzage' kunnen vragen (Bijvoorbeeld doordat een melding verdwijnt nadat hij is gezien door de gebruiker). Pas nadat zou blijken dat de app onvoldoende werkt kan er een aanleiding en grond zijn om verdergaande inbreuken en verplichtingen op te leggen.	Er worden strikte eisen meegegeven en alleen apps die aan alle eisen voldoen komen in aanmerking. Eens dat de het moet gaan om vrijwillig gebruik, en de inbreuk op privacy maximaal moet wordengewaarborgd. Daarvoor moeten we een afgewogen verhaal bouwen, want ook de huidige maatregelen zijn beperkend. We willen dat het werk van de GGD ondersteund wordt met maximale waarborgen van privacy. blijft wegens tussen waarden. Kortom: eens met de bedoeling en randvoorwaarden, tegelijkertijd moeten we samen goed kijken hoe we hier zoveel mogelijk recht aan doen.
AZ	(10)(2e) (10)(2e) @minaz.nl	Verder is interoperabiliteit met systemen in belangrijke LS (Fra, D) en afstemmen met de EU van groot belang. Ook om uiteindelijk de bewegingsvrijheid van Nederlanders te bevorderen. Als wij een standaard hanteren die elders niet erkend wordt houden we een reisverbod.	Eens. We zijn dus intensief betrokken bij de plannen van DG SANTE en houden vinger aan de pols bij die landen. Tegelijkertijd: de criteria die we gebruiken sluiten naadloos aan bij de voorwaarden van de EU en een aantal lidstaten. Maar Nederland loopt nu wel voorop. We hebben dagelijks contact over actuele ontwikkelingen en beoordelen de relatie ervan met ons traject.

OCW	(10)(2e) (10)(2e) @minocw.nl	<u>Veiligheid</u> Mogen of moeten scholen en de kinderopvang de app(s) verplicht kunnen stellen voor hun leerlingen en docenten/begeleiders?	De app heeft een specifiek doel (namelijk ondersteunen bij bron- en contactonderzoek effectiever doen), en is niet verplicht. Verplichtingen opgelegd door andere partijen en/of met een ander doel is daarom niet aan de orde, en mag niet. De Wet publieke gezondheid (Wpg) lijkt vooralsnog het aangewezen kader omdat deze wet al de waarborgen biedt waarmee inzet van de apps, ook vanuit de optiek van de AVG, goed en snel kan worden gerealiseerd. Het is de inzet om apps zo vorm te geven dat ze passen binnen dit kader. Inpassing in de Wpg vereist bijvoorbeeld dat er sprake is van vrijwillig gebruik. Ook met inpassing in het kader van de Wpg is aandacht voor onwenselijke effecten bij eventuele invoering van groot belang. Voorafgaand aan invoering zal daarom moeten worden bepaald hoe ongewenst gebruik in het maatschappelijk verkeer tegen zal worden gegaan. Zo is het niet de bedoeling dat winkels of werkgevers bezit of tonen van een app als voorwaarde voor entree zouden stellen.
OCW	(10)(2e) (10)(2e) @minocw.nl	Wat is het gevolg voor de school/kinderopvang en de leerling bij een 'positieve' melding?	
OCW	(10)(2e) (10)(2e) @minocw.nl	Wat is het gevolg als iemand weigert om de app te gebruiken? Bemoelijkende factor is dat het aandeel kinderen zonder smartphone toeneemt naarmate de leeftijd afneemt.	
<u>Interdepartementale afstemming/informatie</u>			
JenV	(10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl	Het is JenV niet duidelijk hoe JenV bij de selectie van initiatieven wordt betrokken met het oog op aspecten waarvoor (ook) JenV verantwoordelijkheid draagt:	

		privacybescherming en bescherming persoonsgegevens, cybersecurity en aansprakelijkheid. JenV verneemt graag wat wij hierbij voor ogen hebben. Het is voor JenV, als het om de privacy-aspecten gaat, niet nodig om bij de 'voorwas' betrokken te worden, maar wel in een eerder stadium dan het moment waarop de eindslectie van 3-4 apps op tafel ligt.	
JenV	(10)(2e) (10)(2e) @minjenv.nl	In het advies van de landsadvocaat wordt gesproken over een afzonderlijke document over de AVG-aspecten. Is dat document er al en, zo ja, kan JenV dat dan krijgen?	
Vraag planning			
AZ	(10)(2e) (10)(2e) (10)(2e) @minaz.nl	En tot slot de planning: de app kan alleen maar werken met genoeg test capaciteit. We gaan nu heel snel, maar heeft dat zin als de testcapaciteit nog op zich laat wachten?	Eens. De opvolging van signalen is onder meer testen. Ook dit vergt dus een integraal verhaal en slimme uitrol. Dat er digitale mogelijkheden zijn betekent nog niet dat je ze full swing kunt uitrollen.
Aanvullende suggesties, feedback, inbreng etc			
JenV		Naar aanleiding van jouw vraag of er nog onderwerpen nog niet zijn geadresseerd, wijzen wij op de volgende onderwerpen die – naast al genoemde, zoals bescherming van mensenrechten en bescherming van persoonsgegevens – voor JenV ook van belang zijn: cybersecurity, nationale veiligheid en aansprakelijkheid.	Klopt, om die reden zijn diverse organisatie onderdelen van BZK en J&V op dit terrein betrokken en laten we de AP en de landsadvocaat expliciet meekijken. Zo hebben we een lijst met harde randvoorwaarden opgesteld, die is afgestemd met onder andere de AIVD, NCTV en NCSC, maar ook andere externe experts. In deze lijst hebben 10 van de 11 randvoorwaarden een relatie met de beveiliging en dus ook met de nationale veiligheid. Daarnaast heeft in het (weliswaar korte) selectieproces op 16 april een diepgaande selectie plaatsgevonden met teams van experts. In zes van de acht teams voor de expertbeoordeling was een medewerker van de AIVD, NCTV of NCSC aanwezig. De rest van de plaatsen zijn bezet

			<p>door externe security experts die nodig zijn voor het maatschappelijk draagvlak.</p> <p>Ook houden we de AIVD, NCTV en NCSC betrokken bij de volgende fasen: de publieke beproeving en de verwerving. VWS hoopt daarom van harte dat VWS de komende periode een beroep kan blijven doen op de AIVD, NCTV en NCSC.</p>
JenV		<p>In de passage "Daarnaast zijn we bezig met een inhoudelijke verhaal te maken met het RIVM en de GGD-en, want uiteindelijk moet de digitale ondersteuning ten dienste komen van zowel GGD-en als zorgaanbieders." mis ik (opnieuw) het burgerperspectief. Wil de overheid met een overtuigend narratief de bevolking mee krijgen in het gebruik van de apps, dan zal in het verhaal ook stevig moeten doorklinken wat de individuele burger eraan heeft. Daarbij is bijvoorbeeld van belang aan te geven in hoeverre de apps kunnen bijdragen aan niet alleen de volksgezondheid, maar ook aan een perspectief van eventuele versoepeling van de getroffen maatregelen.</p>	<p>Ondermeer de Patiëntenfederatie is intensief betrokken bij de selectie en het volledige publiek kan komend weekend mee kijken op de appathon, bijvoorbeeld ook op het gebied van gebruiksvriendelijkheid. De app is één van de manieren waarover nagedacht wordt om de maatregelen die op dit moment in de lockdown gelden, te verzachten. Dat is iets waar, onder andere, burgers een belang bij hebben.</p>
JenV		<p>We gaan ervan uit dat in het eerstvolgende Kamerdebat mogelijk ook gereageerd wordt op de brief van de 60 wetenschappers. Het lijkt dan verstandig om de veronderstelling in die brief dat de apps er per se zullen komen, te nuanceren en te wijzen op het zorgvuldige proces waarin tot een beslissing op dit punt wordt gekomen.</p>	
JenV		<p>Met de aan ons gestelde specifieke vragen kunnen wij in dit stadium niet zoveel. Of de maatschappelijke belangen etc. zo</p>	

		<p>zwaarwegend zijn dat deze app nodig, gerechtvaardigd en proportioneel is, hangt af van de functionaliteiten van de app en de veronderstelde effectiviteit daarvan. De te kiezen functionaliteiten van de app zijn mede afhankelijk van de concrete voorstellen die jullie hebben ontvangen en die wij (nog) niet kennen. De verwachte effectiviteit zal zo goed als dat in een kort tijdsbestek mogelijk is, vooral ook op basis van gedragswetenschappelijke inzichten moeten worden vastgesteld.</p>	
BZK	<p>(10 (10)(2e) (10)(2e) @minbzk.nl</p>	<p>Voor BZK geldt dat nationale veiligheid zoals bedoeld in de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten ook nog niet werd genoemd; deze invalshoek dient ook te worden meegenomen.</p>	<p>Klopt, om die reden zijn diverse organisatie onderdelen van BZK en J&V op dit terrein betrokken en laten we de AP en de landsadvocaat expliciet meekijken.</p> <p>Zo hebben we een lijst met harde randvoorwaarden opgesteld, die is afgestemd met onder andere de AIVD, NCTV en NCSC, maar ook andere externe experts. In deze lijst hebben 10 van de 11 randvoorwaarden een relatie met de beveiliging en dus ook met de nationale veiligheid. Daarnaast heeft in het (weliswaar korte) selectieproces op 16 april een diepgaande selectie plaatsgevonden met teams van experts. In zes van de acht teams voor de expertbeoordeling was een medewerker van de AIVD, NCTV of NCSC aanwezig. De rest van de plaatsen zijn bezet door externe security experts die nodig zijn voor het maatschappelijk draagvlak.</p> <p>Ook houden we de AIVD, NCTV en NCSC betrokken bij de volgende fasen: de publieke beproeving en de verwerving. VWS hoopt daarom van harte dat VWS de komende periode een beroep kan blijven doen op de</p>

BZK	(10)(10)(2e) (10)(2e) @minbzk.nl	Voor BZK is het ook op dit moment nog niet duidelijk hoe wij moeten reageren op het grondrechtelijke stukje van de Landsadvocaat. Het is een algemene beschrijving, nog geen analyse in de context van de apps. Om een scherpe grondrechtelijke analyse neer te zetten is informatie nodig over hoe de app precies werkt, ergo: welke technische architectuur deze heeft en op welke wijze keuzes voor de verwerking van persoonsgegevens zijn ingebed in die architectuur.	AIVD, NCTV en NCSC.
EZK	(10)(2e) (10)(2e) @minezk.nl	Voor een app komt inderdaad ook de Telecomwet in beeld vanuit de EU e-privacy richtlijn. Belangrijk element hierbij is of een app vrijwillig of verplicht wordt. Voor een verplichte app moet spoedwetgeving komen om een deel van de wet buiten werking te stellen in het kader van de openbare orde en veiligheid (in dit geval een pandemie). Zie voor een nadere toelichting de bijgevoegde factsheet. Het ligt daarbij voor de hand dat VWS als behoeftesteller op dat vlak de lead heeft. Het heeft uiteraard niet zomaar de voorkeur om deze route te bewandelen. Hier zal besluitvorming in MCCb voor nodig zijn.	
Interdepartementale afstemming			
EZK	(10)(2e) (10)(2e) @minezk.nl	Voor wat betreft de logistieke vragen: ik verspreid inderdaad stukken naar een groep intern-EZK waarop specialisten zijn aangehaakt van beleid, juridische zaken, ACM en AT (voor het EU spoor telecomdata). Naast mij zal (10)(2e) mijn achtervang zijn op dit nationale spoor (zie cc), dus hij kan ook op de	

		verzendlijst.	
--	--	---------------	--